

5975

DOSSIERKOPIE

Kopie No. 1

REFERENTIE No:
7416

KOPIE:
m s z
dgpz poad
dbi, -/pl
doa, -/op
dio, -/pz
chef dnw
plv chef dnw
chef dvb
gs
mp
z.e. bot

MINISTERIE VAN BUITENLANDSE ZAKEN

AFDELING VERBINDINGEN

's-GRAVENHAGE, LANGE HOUTSTRAAT 28
TEL Nos: 180309; 184000-284

ONTVANGEN CODEBERICHT

DATUM VAN ONTVANGST:
27 juli 1962

BESTEMD VOOR:
min. v. b.z.

Dir./Afd.: *[Handwritten Signature]*

Visie:

Ag. No: *109620-7026 B*

Dossier *9/2 13 4mc*

DATUM VAN AFZENDING: *[Handwritten Signature]*

26 juli 1962

PARAAF/OPM:

AFKOMSTIG VAN: washington;
ijformatieppie geseind aan: new york

AFGESCHREVEN

GEHEIM

*Bom
Carson
Lorde
Payson*

delegatie no viernege

nadat tyler mij hedenmiddag had doen weten dat het praktisch gesproken uitgesloten was dat wij avant vrijdag nog nader bericht van rusk zouden krijgen kma/zocht ik ten slotte telefonisch contact met rusk die mij verzocht hem nog hedenavond te bezoeken stp bij het gesprek waren aan amerikaanse zijde voorts aanwezig harriman tyler wallner hk deputy van cleveland slhk en stone stp

rusk deelde mede dat subandrio tegenover kennedy had bevestigd dat hij zaterdag moest terugkeren naar djakarta stp desgevraagd had hij gezegd dat dit niet betekende dat indonesie de besprekingen afbrak waarop kennedy en rusk hem hadden gevraagd zulks duidelijk en publiekelijk te djakarta te laten uitspreken stp voorts hadden zij erop aangedrongen dat hij zou blijven kma subsidiair dat tenminste malik zou blijven kma aangezien het feit van beiden vertrek onherroepelijk als afbreken der besprekingen zou worden uitgelegd stp met veel nadruk was subandrio voorts voorgehouden dat het quo insane unquo zou zijn om geweld te gebruiken dbbpnt such a course of action would be ugly and unpredictable stp geweld zou door niemand worden begrepen kma met name niet door een grote meerderheid in de vn kma nu de vreedzame oplossing zo voor het grijpen lag stp in de vs zou geweldpleging tegen nng leiden tot quo indignation and revulsion unquo stp subandrio had geantwoord dat hij het met dit alles geheel eens was en dat hij bij sukarno erop had aangedrongen geen beslissing te nemen voor zijn terugkeer stp hierop had hij van sukarno geen antwoord gekregen stp

vervolgens terugkomend op ons gesprek van heden morgen vroeg rusk mij te herhalen wat de vraag was die morgen in het nederlandse kabinet zou worden be

GEHEIM

-2-

1027-5-62 225151-1

1. Op een codeber. mag teleg. niet in open taal wordes: antwoord, tenzij aan bepaalde voorwaarden wordt voldaan (zie bijl. 1)

2. Afschriften van codeberichten mogen uitsluitend door de afdeling Verbindingen worden aangevraagd

3. Over de inhoud van een codeber. mag niet met verwijzing naar dat ber. per telefoon worden gesproken.

4. Dossiers, welke codeber. bevatten, dienen veilig te worden opgeborgen.

ONTVANGEN CODEBERICHT

VERVOLG

Ref. No.: 7416

-2-

Rubricering: **GEHEIM**

sproken kma waarop ik heb verklaard dat het kabinet precies wenste te weten wat wij nu verder van de vs konden verwachten en dat op grond daarvan de regering haar houding zou bepalen stp op rusks wedervraag wat de vs van nederland kon verwachten heb ik geantwoord dat wij geweld met geweld zouden keren doch dat wij kma aangezien niemand ons militair te hulp zou komen kma uiteraard niet voor onbepaalde tijd in staat zouden zijn stp

rusk informeerde vervolgens naar de omstandigheden onder welke de regering zich tot de vn zou wenden stp mijn antwoord was dat zulks bij wijze van spreken van morgen af mogelijk was stp rusk meende dat het moment zou zijn gekomen indien subandrio en malik beiden zouden vertrekken stp hij achtte het onvoorstelbaar dat er in de vn niet een tweedende meerderheid zou worden gevonden voor een resolutie die partijen zou vragen niet te schieten maar te praten stp

toen wij nader ingingen op de door wallner gemaakte kansberekening van een actie in de vn bleek echter dat deze ongefundeerd was kma althans gebaseerd op wishful thinking stp kennelijk voerden zij dit betoog alleen aan om te doen uitkomen dat de vs kma als zij ons dan niet militair kon helpen kma toch in de vn effectieve steun zouden kunnen verlenen kma zulks met de bedoeling de verantwoordelijkheid weer aan ons toe te spelen stp

ik heb overigens nog aangevoerd dat een vn behandeling toch altijd nog zoveel tijd zou vergen dat intussen de vijandelijkheden zouden zijn geopend stp

dit laatste bracht mij tot de vraag of er nu niets anders te bedenken viel om indonesia van militaire actie te weerhouden stp ik wees nogmaals op het feit dat de vs een morele verplichting op zich had genomen door ons het plan bunker op te dringen en dat nederland al het mogelijke had gedaan door het plan bunker te aanvaarden en een redelijke uitwerking na te streven en een loyale uitvoering toe te zeggen stp desalniettemin moest ik concluderen dat de vs niet bereid was druk uit te oefenen op indonesia stp dan bleef ons nog slechts over te vechten stp rusk vroeg daarop of wij in de huidige stand der onderhandelingen aan leiding vonden om te vechten kma welke vraag hij vervolgens verduidelijkte door te vragen of nederland nu het laatste woord had gesproken in de onderhandelingen stp op mijn antwoord dat bunker blijkbaar niets meer kon bedenken kma zei rusk dat bunker het laatste woord niet had stp

GEHEIM

-3-

3. Over de inhoud van een codeber. mag niet met verwijzing naar dat bericht per telefoon worden gesproken.

4. Dossiers, welke codeber. bevatten, dienen veilig te worden opgeborgen.

2. Afschriften van codeberichten mogen uitsluitend door de afdeling Verbindingen worden aangevraagd.

1. Op een codeber. mag teleg. niet in open taal worden beantwoord, tenzij aan bepaalde voorwaarden wordt voldaan (z. richtlijnen).

ONTVANGEN CODEBERICHT

VERVOLG

Ref. No.: 7416

-3-

Rubricering: **GEHEIM**

het verdere gesprek kan als volgt worden samengevat
 stp pogingen mijnerzijds om rusk tot een duidelijke
 stellingneming te brengen hadden geen resultaat stp
 hij herhaalde dat de vs zowel het afbreken van de
 besprekingen als het uitbreken van vijandelijkheden
 wilde voorkomen stp hij gaf echter niet aan op welke
 wijze zulks naar zijn mening zou kunnen worden geeffec
 tueerd hk uiteraard teneinde zich niet bloot te stellen
 aan het verwijt dat de vs druk op ons uitoefende om
 nieuwe concessies te doen slhk stp op mijn herhaalde
 vraag of wij in het geval van een aanval op enigerlei
 militaire steun konden rekenen kma reageerde rusk
 met de merkwaardige opmerking dat daarvoor dan toch
 een eerste vereiste was dat wij deden zien de verde
 diging van nng serieus te nemen door atgehete mobili
 satie en inzet van onze gehele strijdmacht stp ik
 heb hem voorgehouden dat wij daartoe at daarom niet
 zouden overgaan omdat wij moesten aannemen dat zelfs
 dan de vs geen vinger naar ons zou uitsteken stp
 tot een gemeenschappelijke conclusie kwamen wij
 vanzelfsprekend niet stp mijn conclusie is dat wij
 van de vs niets meer hebben te verwachten dan de toege
 zegde steun bij de noodevacuatie van de burgerbevolking
 hk welke rusk mij opnieuw uitdrukkelijk beloofde slhk
 en steun in de vn wanneer de zaak daar terecht zou
 komen stp van te verwarlozen belang in dit verband
 is rusks reactie op mijn verklaring dat wij enop rekenden
 dat in het geval van een afbreking der onderhandelingen
 door het vertrek van subandrio de vs regering publieke
 lijk de indonesische houding en hun verwerping van
 het plan bunker aan de kaak zou stellen stp daarop
 konden wij rekenen kma aldus rusk stp

van roijen 640 ++

GEHEIM